

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ – 4101 – 22 – 02/2013
P/13/113

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/113 – Działania administracji publicznej na rzecz bezdomnych ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Tomasz Wołos, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87890 z 15.10.2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1, 2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Szczecin, zwany dalej „Urzędem”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prezydentem Miasta Szczecin jest Piotr Krzystek ² – dalej „Prezydent”.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości³ działalność Urzędu na rzecz bezdomnych, w latach 2012 ÷ 2013 (I półrocze).

Ocenę powyższą uzasadnia m.in., że:

- zgodnie z art. 16b ust. 1 i 2 uops – w Gminie Miasto Szczecin (dalej „Gmina”) opracowano *Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Szczecinie na lata 2009 ÷ 2015*, w której określono m.in. diagnozę sytuacji społecznej,
- monitorowano skalę zjawiska bezdomności przy współdziałaniu m.in. Policji, Straży Miejskiej (SM), poradni uzależnień i organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy,
- na okres zbliżającej się zimy zakontraktowano 525 miejsc w schroniskach prowadzonych przez organizacje pozarządowe,
- opracowano *Procedury dotyczące pomocy osobom bezdomnym w okresie zimy na terenie miasta Szczecin* we współdziałaniu z Policją, SM, Strażą Ochrony Kolei (SOK), Miejską Izbą Wyrzeźwień, Pogotowiem Zimowym Feniks i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie (MOPR).
- Na terenie Gminy podczas zimy 2011/2012 oraz 2012/2013 nie odnotowano przypadków zamarznięć lub odmrożeń wśród osób bezdomnych.
- W 2013 r. Prezydent nie przedłożył Radzie Miasta dokumentu *Ocena zasobów pomocy społecznej Gminy*, a w 2012 przedłożył ten dokument z

¹ – w latach 2012 ÷ 2013 i dla celów porównawczych dane statystyczne z 2011 r.

² – od 26 listopada 2006 r.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

opóźnieniem co było sprzeczne z przepisem art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁴ - zwanej dalej uops.

1. Realizacja działań podejmowanych na rzecz bezdomnych.

1.1. Uregulowania organizacyjne w zakresie pomocy społecznej w Gminie.

Opis stanu
faktycznego

Prezydent, w dniu 21 maja 2012 r. przedłożył Radzie Miasta *Ocenę zasobów pomocy społecznej Gminy* o której mowa w art. 16a ust. 1 uops.

W opracowaniu tym jako jedną z przyczyn przyznania świadczeń z zakresu pomocy społecznej wskazano bezdomność. Omawiany dokument zawierał m.in. następujące informacje:

- liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie wynosiła 1.566 w 2011 r.⁵; na kolejne lata założono wzrost liczby tych świadczeń do 1.600 w 2012 r. i do 1.630 w roku 2013,
- liczba miejsc w schroniskach dla osób bezdomnych wynosiła 545 w 2011 r. przy 560 założonej na rok 2012 i 2013,
- zapotrzebowanie środków finansowych na prowadzenie noclegowni, schronisk i domów dla osób bezdomnych określono w 2012 r. na kwotę 1.598 tys. zł, w tym 1.260 tys. zł środki Gminy; w 2013 r. – odpowiednio – 1.898 tys. zł i 1.560 tys. zł,
- przewidywana liczba osób do objęcia indywidualnymi programami wychodzenia z bezdomności wynosiła 70 w 2012 r., przy 59 w 2011 r. i 80 w 2013 r.

W 2013 r. Prezydent nie przedkładał Radzie Miasta *Oceny zasobów pomocy społecznej Gminy*.

Gmina – zgodnie z art. 16b ust. 1 i 2 uops – opracowała *Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Szczecinie na lata 2009 ÷ 2015*⁶, w której określono m.in.:

- diagnozę sytuacji społecznej,
- trzy cele strategiczne⁷, którym przypisano 25 celów operacyjnych,
- 23 projekty realizacyjne „będące narzędziem wykonawczym Strategii nakierowanym na realizację celów operacyjnych”⁸.

W ww. *Strategii* nie ujęto problematyki bezdomności.

(dowód: akta kontroli str. 3, 4, 6 ÷ 56)

W powyższym zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Ustalone
nieprawidłowości

⁴ Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.

⁵ tj. o 31 mniej niż 2010 r..

⁶ – dalej SRPS lub Strategia – która została wprowadzona w życie uchwałą nr XXX/742/08 Rady Miasta Szczecin z 18.12.2008 r. w sprawie przyjęcia SRPS.

⁷1 – osoby i rodziny wspierane w umacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności zaspakajania potrzeb życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym, w tym 5 celów operacyjnych (op); 2 – aktywność lokalna osób grup i środowisk na rzecz podnoszenia stopnia partycypacji społecznej mieszkańców Szczecina (w tym 12 co); 3 – funkcjonalna, sprawna i efektywna infrastruktura polityki społecznej miasta (w tym 8 co).

⁸ Lista projektów ma charakter otwarty, która w ramach aktualizowania Strategii, powinna być stale weryfikowana.

- nieterminowe wykonanie przez Prezydenta w 2012 r. dyspozycji określonej art. 16a ust 4 uops. *Ocenę zasobów pomocy społecznej Gminy* przekazano Radzie Miasta 21 maja 2012 r. – termin ustawy upłynął z dniem 30 kwietnia 2012 r.
- Nieprzedłożenie przez Prezydenta w 2013 r. *Oceny zasobów pomocy społecznej Gminy*.

W sprawie przyczyn zaistnienia ww. nieprawidłowości Prezydent wyjaśnił, że „...zgodnie ze zmianą uops, która weszła w życie z dniem 3 maja 2011 r., co roku /.../ organ wykonawczy jednostki samorządu gminnego powinien przedstawiać radzie gminy ocenę zasobów pomocy społecznej. /.../ Obowiązek ten wprawdzie ustawowo nałożony został na gminę, powiat, oraz samorząd województwa, jednak /.../ w sposób bezpośredni jest on realizowany – odpowiednio – przez ośrodki pomocy społecznej (OPS), powiatowe centra pomocy rodzinie (PCPR) i regionalne ośrodki polityki społecznej (ROPS).

W przypadku Gminy Miasto Szczecin opracowaniem tego dokumentu zajmował się Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie (MOPR), który w dniu 27 kwietnia 2012 r. przekazał go do Urzędu Miasta Szczecin. Do Wydziału Spraw Społecznych dokument dotarł 2 maja 2012 r., a więc po upływie właściwego terminu określonego w ustawie. W dniu 21 maja 2012 r. ocena zasobów pomocy społecznej, po uprzedniej analizie, została przekazana do Rady Miasta. Podkreślenia wymaga fakt, że ocena w tej formie opracowywana była po raz pierwszy, w oparciu o pilotażowe narzędzie, które wprowadzone zostało w marcu 2012 r. jako dodatkowy moduł w Statystycznej Aplikacji Centralnej i w krótkim czasie wymagało jego poznania i zgromadzenia zaproponowanych do zastosowania danych z różnych podmiotów lub wygenerowania ich z systemu. Wiązało się to z dużymi trudnościami organizacyjnymi, technicznymi /.../, a także z ograniczonym czasem na realizację nowego zadania. Zaznaczyć należy, że spotkanie szkoleniowo-konsultacyjne, którego celem było przedstawienie elektronicznej wersji narzędzia oraz przeszkolenie pracowników OPS i PCPR (w spotkaniu tym mógł brać udział tylko jeden przedstawiciel MOPR) zorganizowane zostało przez ROPS w Szczecinie w dniach 13-14 marca 2012 r. Z powyższych powodów, pomimo dużego zaangażowania w realizację zadania, nastąpiło /.../ opóźnienie w przekazaniu RM oceny zasobów pomocy społecznej.

Odnosnie faktu niewykonania w roku 2013 dyspozycji wynikającej z art. 16a ust. 4 uops wyjaśniam, że do WSS ocena zasobów pomocy społecznej opracowana przez MOPR wpłynęła /.../ 4 maja 2013 r. Przekroczenie terminu wynikało w dużej mierze z trudności, na jakie napotkał MOPR w zgromadzeniu niezbędnych do sporządzenia oceny danych z różnych podmiotów i instytucji. Ponadto, po analizie dokumentu pojawiły się wątpliwości dotyczące jego treści. Jednakże z powodu dużych obciążeń zadaniowych i trudności organizacyjnych nie dokończono realizacji zadania /.../.

Podkreślić natomiast należy, że fakt ten nie miał znaczącego wpływu w zakresie prac nad projektem budżetu na rok 2014, które nie zostały jeszcze zakończone. Projekt budżetu, w trakcie jego kolejnych etapów, opracowywany jest w oparciu o zapotrzebowania płynące z jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i analizy potrzeb zidentyfikowanych przez WSS, w zestawieniu z wytycznymi i limitami określonymi przez Skarbnika Gminy.”

Prezydent – w związku z brakiem w Strategii problematyki bezdomności – wyjaśnił, że „...w Strategii rzeczywiście nie ujęto problematyki bezdomności, w tym Programu Przeciwdziałania Bezdomności /.../. Gmina uprzednio przyjęła odrębnie program przeciwdziałania bezdomności jako program realizacji polityki mieszkaniowej. Podkreślić przy tym należy, że osoby bezdomne znajdują się w kręgu osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym wykluczeniem, borykają się, poza brakiem możliwości zamieszkania, z problemami m.in. tj. bezrobocie, ubóstwo, uzależnienia, rozpad więzi rodzinnych, trudności opiekuńczo-wychowawcze, niepełnosprawność, długotrwała

choroba, podeszły wiek czy występowanie kryzysu psychicznego – i jako takie obejmowane były działaniami podejmowanymi w ramach wielu projektów realizacyjnych wymienionych w Strategii, zarówno przez publiczne jednostki organizacyjne, jak i niepubliczne podmioty, którym zlecono realizację zadań w tym zakresie. Ze względu na przyjętą Strategię Rozwoju Szczecina 2025, innego znaczenia nabierają uregulowania o charakterze branżowym, w tym SRPS. Istotna zmiana tej Strategii uwzględniająca także zmiany w ustawodawstwie (np. wyłączenie zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej do innej ustawy oraz wprowadzenie okresowej oceny zasobów pomocy społecznej w miejsce bilansu potrzeb) i w prawie lokalnym (np. w zakresie polityki mieszkaniowej) została już dokonana. Ponadto aktualnie w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej trwają prace zmierzające do wprowadzenia znaczących zmian w uops, projektowane są również zmiany ustawowe w zakresie udzielania pomocy osobom niesamodzielnym, co znacząco wpłynie na obraz i kształt pomocy społecznej w Szczecinie i w Polsce. W związku z powyższym w najbliższym czasie podjęte zostaną działania zmierzające do opracowania nowego dokumentu SRPS, w którym na podstawie przeprowadzonej analizy występujących uwarunkowań /.../ i zdiagnozowanych potrzeb, na nowo zostaną określone priorytetowe obszary działań, wśród których niewątpliwie wystąpi problematyka zapobiegania bezdomności i rehabilitacji społecznej osób bezdomnych.

(dowód: akta kontroli str. 99, 100, 101, 102 WP)

1. 2. Stopień rozeznania Gminy o skali zjawiska i liczbie bezdomnych.

W Gminie – w ramach ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych z 7 na 8 lutego 2013 r. – ustalono liczbę osób bezdomnych równą 1111⁹, z tego 838 mężczyzn, 198 kobiet i 75 dzieci. Stanowiło to 0,3% liczby osób zameldowanych w Gminie wg stanu na 31 grudnia 2012 r.

Średnia liczba osób bezdomnych przebywających w placówkach organizacji pozarządowych, wg stanu na ostatni dzień miesiąca – w okresie I półrocza 2013 r. – wynosiła 415¹⁰.

Gmina na bieżąco monitorowała liczbę bezdomnych przy współudziale m.in. Policji, straży miejskiej, poradniami uzależnień i organizacji pozarządowych działających na terenie gminy.

Gmina na okres zbliżającej się zimy:

– zakontraktowała 525 miejsc w schroniskach prowadzonych przez organizacje pozarządowe,

– opracowała *Procedury dotyczące pomocy osobom bezdomnym w okresie zimy na terenie miasta Szczecin*¹¹ we współdziałaniu z Policją, Strażą Miejską, Strażą Ochrony Kolei, Miejską Izbą Wyrzeźwień, Pogotowiem Zimowym Feniks i MOPR.

Na terenie Gminy podczas zimy 2011/2012 oraz 2012/2013 nie było przypadków zamarznięć lub odmrożeń wśród osób bezdomnych.

⁹ z tego 528 (tj. 47,5%) w schroniskach, domach dla osób bezdomnych, hostelach; 443 (tj. 39,9%) w pustostanach, domkach i altankach działkowych; 87 (tj. 7,8%) w miejscach niemieszkalnych; 29 (tj. 2,6%) w placówkach służby zdrowia; 14 (tj. 1,3%) w zakładach karnych, aresztach; 10 (tj. 0,9%) – inne.

¹⁰ i tak w: styczniu – 448 (tj. 85,3% liczby miejsc zakontraktowanych przez Gminę na okres zimowy); lutym – 448; marcu – 466; kwietniu – 417; maju – 380; czerwcu – 349. W kolejnych 3. miesiącach liczba ta wynosiła 328, 336 i 353.

¹¹ i tak m.in.: • wobec osób bezdomnych interwencje przez całą dobę podejmują Pogotowie Zimowe, oraz patrole Straży Miejskiej, Policji i SOK (w obszarze kolejowym), • każda osoba bezdomna, której stan zdrowia pozwala na pobyt w schronisku w pierwszej kolejności umieszczana jest w schronisku Pogotowia Zimowego, • Pogotowie Zimowe zapewnia całodobową dyspozycyjność placówki udzielającej schronienia w okresie zimowym i gotowość do przyjęcia w tym czasie osób zagrożonych zamarznięciem, dyżurowanie przy całodobowym telefonie alarmowym, organizację okresowych kontroli wizytujących tradycyjne miejsca pobytu osób bezdomnych, przygotowanie ulotek i informacji o możliwościach uzyskania pomocy przez osoby bezdomne.....

(dowód: akta kontroli str. 4, 5, 61)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Gminy nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3. Wydatki ponoszone przez gminę na rzecz osób bezdomnych.

Opis stanu
faktycznego

- Kwota wydatków ponoszonych przez Gminę na rzecz osób bezdomnych w roku:
- 2011 wynosiła 5.531,9 tys. zł, tj. 0,34% kwoty wydatków ogółem i 2,9% kwoty wydatków w dziale 852 pomoc społeczna,
 - 2012 r. – 5.326,2 tys. zł co stanowiło: 0,29% kwoty wydatków ogółem; 2,7% kwoty wydatków na pomoc społeczną; 96,3% kwoty wydatków z 2011 r. ,
 - 2013 (I półrocze) – 3.734,9 tys. zł, które w strukturze wydatków – odpowiednio – stanowiły 0,44%, 3,7%.

(dowód: akta kontroli str. 4, 58, 59)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Gminy w powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4. Standardy usług świadczonych na terenie gminy na rzecz osób bezdomnych.

Opis stanu
faktycznego

Według oświadczenia kierownika Referatu Polityki Społecznej (WSS) obowiązującymi standardami usług świadczonych na terenie gminy na rzecz osób bezdomnych – w zakresie pomocy w dostępie do schronienia i wyżywienia – był obowiązek m.in.:

- spełnienia przez noclegownie i schroniska podstawowych wymogów sanitarno-higienicznych i technicznych zapewniających pensjonariuszom bezpieczne i higieniczne schronienie (pobyt), w tym w schronisku dla bezdomnych o ograniczonej sprawności i samodzielności¹² m.in.: zapewnienia pokoiw mieszkalnych i ich wyposażenia umożliwiających pobyt osób na wózkach inwalidzkich i o ograniczonej sprawności ruchowej,
- zapewnienie całodziennego wyżywienia,
- zapewnienie usług opiekuńczych i opieki pielęgniarskiej na terenie schroniska,
- serwowania uprawnionym osobom posiłków o określonej gramaturze (min. 550 g w cenie 6 zł).

(dowód: akta kontroli str. 28, 104)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Gminy w powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Urzędu w badanym obszarze.

2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy osobom bezdomnym .

2.1. Formy współpracy

¹² przy ul. Hryniewieckiego w Szczecinie.

Opis stanu
faktycznego

W Gminie – w zakresie działań na rzecz bezdomnych, w ramach dobrej praktyki – współpracowano bezpośrednio lub za pośrednictwem MOPR z Policją, SOK, i ze Strażą Miejską - stała współpraca wynikająca z realizacji zadań własnych poszczególnych służb.

Wydział Spraw Społecznych współpracował z organizacjami pozarządowymi, które realizowały zadania publiczne takie jak: „Rehabilitacja społeczna osób bezdomnych, zapewnienie schronienia osobom potrzebującym, połączone z profilaktyką uzależnień realizowane w Szczecinie dla osób bezdomnych”, „Zapewnienie gorącego jednodaniowego posiłku osobom bezdomnym przebywającym w schroniskach i noclegowniach na terenie Szczecina oraz innym mieszkańcom Gminy, którzy decyzją MOPR zostały uprawnione do otrzymania takiej formy pomocy do korzystania z darmowych posiłków”, „Wyrównywanie szans w dostępie do świadczeń zdrowotnych (medycznych) dla osób bezdomnych”. Z organizacjami pozarządowymi były zawierane umowy na realizację poszczególnych zadań. Prawdliwość wykonania i rozliczania ww. umów była nadzorowana przez pracowników WSS.

W efekcie tej współpracy m.in. opracowano w październiku 2013 r. „Procedury dotyczące pomocy osobom bezdomnym w okresie zimy na terenie miasta Szczecin”
(dowód: akta kontroli str. 4, 5, 113)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Prawdliwość zawierania i rozliczania umów z organizacjami pozarządowymi.

Opis stanu
faktycznego

Gmina w styczniu 2013 r. zawarła z 4 organizacjami pozarządowymi¹³ umowy przedmiotem których była „Rehabilitacja społeczna osób bezdomnych, zapewnienie schronienia osobom potrzebującym, połączone z profilaktyką uzależnień realizowane w Szczecinie dla OB.” Wartość łączna tych umów została skalkulowana na kwotę 2.028,3 tys. zł, w tym 1.662 tys. zł (tj. 81,9%) z dotacji celowej Gminy. W umowach:

- określono wysokości dotacji na realizację zlecenia w okresie jej obowiązywania,
- zawarto kalkulację kosztów realizacji zadania oraz podano źródło jego finansowania,
- wyznaczono zakres usług, jakie miały być świadczone na rzecz bezdomnych,
- wskazano liczbę osób, które zamierzano każdego roku umieszczać w noclegowni,
- organizacje pozarządowe wybrano w trybie konkursu ofert,
- zleceniobiorców zobowiązano do sporządzenia sprawozdania z wykonania zadania publicznego wg wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego

¹³ tj.: Stowarzyszenie „FENIKS” w Szczecinie, Szczecińskie Stowarzyszenie „Złoty Wiek”, PKPS Zarząd Okręgowy w Szczecinie, CARITAS Archidiecezji Szczecińsko Kamieńskiej. Umowy zawarto na rok 2013.

zadania¹⁴. Sprawozdanie to powinno złożone Zleceniodawcy do dnia 30 stycznia 2014 r.

Ponadto z ww. organizacjami – w wyniku konkursu ofert – zawarto umowy na realizację zadań publicznych pn.:

- „Wyrównywanie szans w dostępie do świadczeń zdrowotnych (medycznych) dla osób bezdomnych, w tym podopiecznych schronisk i noclegowni oraz innych osób bezdomnych skierowanych przez Dział Osób Bezdomnych MOPR” (wartość umowy 61 tys. zł w tym 60 tys. zł dotacja),
- „Wsparcie osób w trudnej sytuacji życiowej, wybranymi świadczeniami rzeczowymi w postaci oferowania nieodpłatnie artykułów żywnościowych, odzieży, artykułów higienicznych z możliwością kąpieli.” (3 umowy o wartości 43 tys. zł, w tym 30 tys. zł dotacja).

Organizacje pozarządowe na realizację ww. zadań publicznych w 2012 r. – w ramach umów z 2011 r. zawartych na okres 2. lat – otrzymały dotację w kwocie 1.290 tys. zł, którą wykorzystywały zgodnie z przeznaczeniem. Sprawozdania końcowe z wykonania zadania publicznego – zgodne ze wzorem określonym w ww. rozporządzeniu MPiPS złożyły w wymaganym terminie. Sprawozdania te zostały zatwierdzone przez dyrektora WSS.

Według oświadczenia kierownika Referatu Polityki Społecznej w kontrolowanym okresie nie było przypadków pobierania wpłat lub opłat od osób bezdomnych z terenu Gminy, kierowanych przez ośrodek pomocy społecznej, za których koszty pobytu były pokrywane przez ośrodek a współpraca z organizacjami pozarządowymi nie rodziła konfliktów.

W 2013 r. w schronisku prowadzonym przez Szczecińskie Stowarzyszenie „Złoty Wiek” uruchomiono świadczenie pn. *Zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych o ograniczonej sprawności*¹⁵.

W Urzędzie nie ewidencjonowano osób bezdomnych z terenu gminy, które otrzymały lokal socjalny lub inny pochodzący z gminnego zasobu lokalowego. Osoby bezdomnie oczekujące na taki lokal miały preferencje w postaci „dodatkowych punktów”.

W kontrowanym okresie nie podejmowano działania w celu pozyskania środków z instytucji rządowych, w tym dotacji i dofinansowań z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz ze środków unijnych, wspierania funduszu budownictwa socjalnego¹⁶, z przeznaczeniem na finansowanie przedsięwzięć ograniczających zjawisko bezdomności, w tym mieszkań socjalnych.

Urząd w okresie 2012 ÷ I półrocze 2013 r. nie kontrolował: realizacji zadań na rzecz bezdomnych przez jednostki organizacyjne oraz sposobu realizacji zadań publicznych, których dotyczyły ww. umowy zawarte z organizacjami pozarządowymi.
(dowód: akta kontroli str. 5, 60, 62 ÷ 98, 110)

Prezydent w sprawie kontroli organizacji pozarządowych wyjaśnił, że „...wśród zaplanowanych do przeprowadzenia w roku 2012 i I półroczu 2013 r. nie było ujętych kontroli dotyczących realizacji przez organizacje pozarządowe zadań z zakresu pomocy osobom bezdomnym. Nie wpłynęły również żadne zgłoszenia i nie podjęto w kontrolowanym okresie takich informacji, które stałyby się podstawą do przeprowadzenia kontroli doraźnych w ramach realizacji zleconych organizacjom pozarządowym zadań z zakresu bezdomności. Podkreślić natomiast należy, że w

¹⁴ DzU. z 2011 r. Nr 6, poz. 25

¹⁵ z liczbą miejsc wynoszącą 60 w I półroczu br.

¹⁶ Na podstawie przepisów ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych.

ramach kontroli realizacji zawartych z wymienionymi w piśmie organizacjami pozarządowymi umów rozliczone zostały wydatki poniesione przez te organizacje w ramach otrzymanych dotacji i środków własnych w roku 2012. Organizacje pozarządowe po wykonaniu zadań przekazywały do Wydziału Spraw Społecznych sprawozdania końcowe, zawierające informacje o sposobie i efektach realizacji umów oraz o wykorzystaniu środków finansowych zgodnie z kosztorysami zawartymi w umowach. Analiza tych dokumentów pozwoliła na stwierdzenie, że zadania zostały wykonane prawidłowo i zgodnie z zapisami zawartymi w umowach. Ponadto w roku 2013 przez Urząd Kontroli Skarbowej w Szczecinie została przeprowadzona kontrola w Stowarzyszeniu FENIKS w zakresie celowości i zgodności z prawem gospodarowania środkami publicznymi. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości, co potwierdza fakt poprawnej realizacji zadań w ramach zawartej umowy. Ponadto w ramach prowadzonego nadzoru właściwi pracownicy Wydziału pozostają w stałym kontakcie z organizacjami pozarządowymi, którym zlecono realizację zadań z zakresu bezdomności, pozyskiwane są na bieżąco informacje dotyczące ich realizacji, w tym np. wykorzystanej liczby miejsc w schroniskach, pojawiających się spraw o charakterze ogólnym lub indywidualnym, w tym dotyczących konkretnych osób bezdomnych i ich sytuacji, trudności czy zagrożeń w realizacji zadania. Kontakt ten przyjmuje różne formy, od rozmów telefonicznych, poprzez przekazywane informacje drogą elektroniczną lub pisemną, do spotkań indywidualnych albo grupowych, np. dotyczących wypracowania procedur współpracy, wyjaśnienia pojawiających się wątpliwości, występujących potrzeb, czy określenia kierunku dalszych działań.

Weryfikacji poprawności realizacji umów służy także ścisła współpraca Wydziału Spraw Społecznych z pracownikami MOPR, którzy na bieżąco monitorują sytuacje życiowe osób bezdomnych umieszczonych w schroniskach prowadzonych przez organizacje pozarządowe, w ramach prowadzonej pracy socjalnej lub pracy z rodziną, zawartych kontraktów socjalnych lub opracowanych indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności. Współpraca ta umożliwia pozyskanie ze strony koordynatora systemu pomocy społecznej, jakim jest MOPR, bieżących informacji w zakresie realizacji zadań przez organizacje pozarządowe na rzecz osób bezdomnych.”

(dowód: akta kontroli str. 110, 111)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Urzędu w badanym obszarze

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁷ - dalej ustawa o NIK, wnosi o podjęcie działań organizacyjnych zapewniających realizację dyspozycji określonej w art. 16a uops.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Dyrektora Urzędu (kierownika jednostki kontrolowanej), drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

¹⁷ Dz. U. z 2012 r., poz.82 j.t. ze zm.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia grudnia 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Kontroler
Tomasz Wołos
specjalista k. p.

.....

.....